

Привиди готелю "Едельвейс" (уривок)

Наталія Довгопол

Увага! Ви читаєте ознайомчий фрагмент твору (уривок). Будь ласка, купуйте книжку [на сайті видавництва "Школа"](#)

РОЗДІЛ 1

ЛЯКАНА ВОРОНА І КУЩА БОЇТЬСЯ

Потяг вистукував по колії. Вагон хитало й підкидало, але принаймні за вікном нарешті зажеврило денне світло — поки що несміливо, пробиваючись крізь туман і крони дерев, змальовуючи шпилясті обриси гір на обрії.

Вадим розблокував телефон. Батарея майже сіла, повербанк розрядився. Хлопець уже не міг дочекатися миті, коли нарешті злізе з триклятої верхньої полицки й більше не буде боятися гепнутись на наступному повороті.

На боковеньці зашаруділо. Запахло ковбасою, свіжими огірками та вареними яйцями. А до запаху брудних шкарпеток Вадим за ніч навіть встиг при звичаїтись.

Спина боліла, очі різало від жовтого світла лампи. Хотілося в туалет, але при згадці про черги й антисанітарію Вадимові вдавалося ще трохи потерпіти.

Провідниця будила пасажирів, пропонуючи чай, і в наказному порядку закликала здавати постелі. Бабця знизу попросила кип'яточку, Артур на сусідній полиці нарешті перестав хропіти.

— Прокидаємося, друзі! — веселий голос Майї Станіславівни аж різонув слух. Вона стояла свіжа й нафарбована, ніби їхала у вагоні-люкс, а не поряд у сусідньому плацкартному.

— П'ятнадцять хвилин на збори! — прогрімів не такий веселий голос Ігоря Олеговича.

Він зупинився в проході, почухав бороду — коротко стрижену та сріблясто-сиву, скинув плацкартний вагон поглядом досвідченого туриста й по-змовницьки прошепотів:

— Ну що, Владе, виспався?

— Я Вадим, — буркнув хлопець, намагаючись спуститися на підлогу.

Тіло не слухалося. Це ж треба було до п'ятнадцяти років лишатися коротуном, щоб у шістнадцять так вимахати... Він ніяк не міг зрозуміти свої габарити, та й спорт не був його сильною стороною. Узагалі Вадим не був певен, чи мав хоч якісь сильні сторони. Середнячок у школі, із трьома онлайн-репетиторами й невеличкою компанією, із якою можна обговорювати аніме, корейські серіали та новинки кей-попу.

Вадим умостився в ногах у бабці й почав натягати кеди. Його фарбоване попелясто-біле волосся скуйовдженими пасмами впало на очі. Артур із гуркотом зістрибнув униз і вліпив йому легкого потиличника.

— Ну шо, виспався, *Владе*? — і зареготав.

На відміну від Ігоря Олеговича, який вперше побачив Вадима на київському вокзалі, Артур знав Вадима з дитинства. Їхні матері товаришували — не близько, але достатньо, щоб кілька разів на рік збиратися на чай і тягнути за собою синів-однолітків.

Артур настільки відрізнявся від Вадима, наскільки це було можливо: він був атлетичним і активним, мав повний інстаграм друзів, яких реально знав, і змалечку займався у всіляких туристичних гуртках.

Це мама Артура вмовила маму Вадима: "Свіже повітря піде йому на користь, а то диви, який блідий. Так усі канікули за комп'ютером і просидить!" Вадим не мав нічого проти такої перспективи: вдома на нього чекав *Minecraft* і кілька гігабайтів відзнятого відео — усякої всячини, яку він збирався до кінця літа змонтувати. Але з мамою сперечатися неможливо, якщо вже щось собі надумала. І ось він тут — із новеньким наплічником, маминим килимком для йоги та не-знати-нащо-даним термосом.

Потяг загальмував. Вісім хлопців, семеро дівчат і двоє керівників залишили вагон. Вони висипали на перон низенького вокзалу, покритого шифером і облицьованого бурими радянськими кахлями. Повітря було таким свіжим, що від нього аж паморочилося в голові. Відчувався солодкий димок від коминів, запах ґрунтів і різнотрав'я, Що так різуче відрізнявся від затхлого вагонного смороду.

Годинник показував шосту. Липневі дні довгі та світлі, тож туман помалу розвіювався, відкриваючи сільські садиби та пологі схили гір.

— Якись пів години — і ми в готелі! — сказав Ігор Олегович, із кожною миттю все більше прокидаючись. — Скільки спогадів на цих полонинах... У мене друг, бувалий турист, колись казав: "До болю в суглобах знайомі місця". Обходили ми їх уздовж і впоперек. Якщо десь у світі є зачароване місце, то це тут, у Ясінях^[1]. Під рюкзак! Новенький, не відставай!

Керівник групи попрямував дорогою, а ватага заспаних підлітків попленталася слідом. Дівчата згуртувалися й кидали на Вадима зацікавлені погляди. Вадимов! частенько говорили, що він симпатичний. У його шкільній компанії — із трьох дівчат і двох хлопців — казали, що він міг би зійти за айдола з BTS^[2], якщо ще трішки попрацювати над стилем. Вадим був не проти такого порівняння, та й у компанії почувався затишно. Хоча ніколи не зізнавався, що йому подобається зовсім інша музика та інший стиль. Зрештою, він і сам достоту не розібрався ще у своїх смаках.

Хлопці розмовляли про щось своє і не звертали на Вадима особливої уваги. Вони були ввічливими, але заводити дружбу з новобранцем ніхто не поривався. Та й сам Вадим не збирався ні з ким товаришувати. Він уже змирився зі своїм засланням. Плентаючись останнім, згинаючись під запакованим вщент 60-літровим наплічником, він думав про тиждень павуків, змій, надто свіжого повітря й відкритого простору, в якому погано ловить інтернет.

Ігор Олегович був налаштований оптимістичніше. Всю дорогу він не замовкав, змальовуючи, як добре всі вони проведуть час і як йому пощастило потрапити сюди ще у вісімдесятих.

За двадцять хвилин всі зупинилися перед готелем. Химерної форми будівля розмістилася край каламутної річки, ув'язненої в глибокому каналі. Через річку — до охайних котеджів навпроти — був перекинутий новенький дерев'яний місток. Поруч розташувалося кафе "Ведмедик" із припаркованою автівкою, далі — підсобні приміщення, клітки з кролями і голі шезлонги на рівненько скошених газонах.

Легка поволока туману досі літала в повітрі, серпанком огортаючи будівлю готелю. Сучасні вивіски та євровікна виглядали недоречними в цій картинці, яка, здавалося, застигла десь у минулому. А тут ще й сорока заскрекотала просто над вухом, а десь удалині замукала корова. Луною відбився передзвін пастуших дзвіночків.

Підлітки почали перешіптуватися. Щось моторошне було в цій місцині над Чорною Тисою, в обрисах старої, схожої на гуцульську колибу, будівлі в ранково-сизій імлі: міцна кам'яна кладка, потемніле від часу дерево в чотири поверхи, покритий бурою бляхою дах на скат. Над балконом із різьбленими колонами — синьо-біла табличка "Едельвейс", на ґанку — стінгазети зі старими фотографіями, на клумбі — трояндовий кущ. І тиша, у якій чути було власне дихання. Вадим шмигав носом. Він лише сподівався, що в цьому похмурому будинку знайдеться для нього тепле й затишне містечко. Маленького протягу хлопцеві вистачало, щоб захворіти — нежить чіплявся до нього, немов п'явка. Мама склала цілу аптечку пігулок, кремів і спреїв, запакувала гору теплих шкарпеток і пару тонких дощовиків, які носять хіба що бабусі на Троєщинському ринку. Принаймні так Вадиму здавалося, тож він одразу запхав дощовики в найпотаємнішу кишеню рюкзака.

Ігор Олегович не вгавав:

— Я приїхав сюди зеленим першокурсником. Путівки було неможливо дістати, але нам із інституту фізкультури дали пару направлень. Звісно, для справжнього туриста це так — тусівочка, але ж кажуть, що найкращі спогади ті, що залишилися з молодості...

— Ще матимете час для ностальгії, — перебила колегу Майя Станіславівна, легенько смикаючи його за рукав.

Вона стояла біля нього — на голову вища, підтягнута й усміхнена на всі тридцять два. З її короткої стрижки вихоплювалися кілька кольорових прядок. Таким учителькам-вихователькам Вадим довіряти не звик. От якби кричала чи лаялася — то було б зрозуміліше, одразу відомо, чого від такої чекати. А Майя Станіславівна і виглядала, і поводитися, ніби подружка.

— Знайомтеся — пан Микола, сторож нашого готелю!

Подзвонюючи в'язкою ключів, назустріч вийшов невисокий чоловік у камуфляжі. Років сорока, плечистий, із густою бородою і широкими бровами. Він знічено усміхнувся й помахав прибулим рукою.

Тим часом Майя Станіславівна вже розподіляла юних туристів по кімнатах. Вона роздала ключі й наказала бути на сніданок о восьмій, без запізнення.

Вадим гепнувся на ліжко під пологим дахом. Воно стояло осторонь двох інших, які зайняли Артур і Ярик Криженко, або просто Криж, — простий і товариський хлопчина. Утім, Вадим погано ладнав із хлопцями — йому завжди легше було знайти спільну мову

з дівчатами. Та й залишатися на самоті йому видавалося абсолютно комфортним, сусідів він не потребував.

Кімнатка була малесенька, хоча чиста й світла. Із вікон третього поверху видно було затиснуту в бетонні береги річку й синюваті ранкові гори. Туалет і душ — на поверсі, там уже вишикувалася черга охочих, наповнюючи старий будинок галасом. Вадим не мав бажання стояти в черзі чи відповідати на вічні Артурові кпини. Він узяв телефон і зарядку, натягнув на голову каптур і пішов сходами донизу.

Дерев'яні сходи йшли по колу, проліт за прольотом. Коли Вадим перегнувся через перила, то здалося, ніби він зазирнув у колодязь чи у таємничий лабіринт, де-не-де з натягнутий блискучим павутинням. Висоти Вадим теж боявся, тож одразу відсахнувся й міцніше схопився за поручень. Намагаючись більше не дивитися вниз, хлопець почав спускатися. Мостини рипіли, готелем розліталися луна голосів, верещання дівчат, юнацький сміх, брязкіт

каструль у ідальні. Пахло трухлявими дошками й грибною підливкою.

"Добре, що це ненадовго, — думав Вадим. — Тиждень каторги — не так вже це й багато".

їхній виїзд називався "краєзнавчою експедицією". Майя Станіславівна обіцяла походи в гори й дослідження місцевої культури. Ще в потязі вона читала доповіді про історію краю й життя закарпатських гуцулів, але Вадим слухав у пів вуха. Бо яка може бути історія та культура в дерев'яній хаті посеред смерекового лісу? Трембіта, сокирка за поясом, вирізаний із дерева магнітик і оці кумедні вишиті безрукавки та шапочки з китицями-помпонами — так він уявляв гуцулів, яких зображували в підручниках та показували в комічних серіалах.

Вадим зійшов на останній проліт сходів і завмер. На протилежній стіні, поміж двох прикритих тюлем вікон, висіло велике люстро. Воно віддзеркалювало вітальню, лабіринт сходів та велику ковану люстру у формі канделябра. А за спиною Вадима відкривався темний коридор. Плечима пробігли мурашки. Вадим обернувся — жодного коридору за спиною не було. Оптична ілюзія...

Він ще раз зиркнув на дзеркало й помахав рукою, щоб упевнитися у власному відображенні, а тоді поспішно всівся на диван, розвернувшись до люстра напівбоком і намагаючись більше не дивитися туди.

Диван був новий, його масмаркетівський ворс ніби заспокоював, додавав відчуття цивілізації. На стіні Вадим намацав розетку, щоб підзарядити телефон, нервово смикаючи напівздерту наліпку з портретом корейської акторки Пак Сін Хе. Тут-таки кинув друзям кілька повідомлень у спільний чат: "Тут відстій", "Поверніть мене додому" і кілька смайлів із позеленілими обличчями. Ніхто не відповів, його друзі досі спали у своїх тепленьких ліжечках. Вадим відкинувся на спинку дивана, закрив очі. Протриматися тиждень... Один нещасний тиждень...

РОЗДІЛ 2

СЕМЕН БАБІ РІДНИЙ ФЕДІР

Небо знову затягнуло хмарами. Стало сіро й похмуро, дрібно мжичило. Усі в групі вдяглися в курточки з капюшонами й добротні туристичні дощовики, але Вадим героїчно кутався у свою фіолетову толстовку. Ніс заклало так, що запахів він уже не відчував, та й дихати було складно. У кедах хлюпала вода, бо біля однієї з дерев'яних церков — пам'ятки архітектури міжнародного значення — Вадим із розгону вступив у калюжу.

Краєзнавчий музей сховав їх від дощу. Тут, під трикутним дахом, було затишно, а головне — сухо. Запах старих речей і різнотрав'я був такий сильний, що навіть Вадимові вдалося його відчути. Навколо стояли експонати народних промислів, хатне начиння й миски з писанками, а на грубих дерев'яних стінах висіли опудала птахів і чорно-білі фотографії в рамках.

Пані екскурсовод щось розповідала, розмахуючи указкою, але Вадим не слухав. Він стояв позаду гурту, підпирав спиною стіну й думав про власні мокрі ноги.

— Наприкінці тридцятих років стояло питання автономії регіону, була проголошена Карпатська Україна. Та зрештою Ясіня було приєднане до Королівства Угорщини...

До Вадима долинали уривки слів екскурсовода. Дати-назви-імена — історія навіювала на нього нудьгу. Він ніколи не міг збагнути, навіщо йому вчити про щось, що давно минуло.

— ...Готель, де ви зупинилися, був збудований для відпочинку мадярських — себто угорських — інженерів, офіцерів та вищого командування. Погляньте на це фото. Бачите вивіску?

— Готель "Будапешт", — прочитала одна з молодших дівчат.

— Саме так! Скільки років минуло, а вигляд будинку не змінився. Ось, подивіться, — на його балконі стоять чоловіки в угорській уніформі...

— Між ними міг бути мій прадід, — сказав Вадим і замовк.

Усі повернули голови. Відчувати себе в центрі уваги Вадим не любив, тож знімав одразу, дорікнувши собі за довгий язик. Навіщо взагалі було щось бовкати?! А з усіх боків уже лунали вигуки:

— Ого, крутяк!

— Нічого собі!

— Він і правда жив у нашому готелі?

^[1] Ясіня — селище міського типу в Закарпатській області. Туристи зазвичай уживають назву в множині, а місцеві мешканці — варіант Ясіне.

^[2] BTS (англ. *Bangtan Sonyeondan*) — південнокорейський гурт.